

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LIII [i. e. LIV]. An Transubstantiatio sit commentum nouum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

poraliter nutrire; sed significare nutritionem spiritalem per Corpus Christi. Sicut non opus erat, esse veram columbā, quæ Sp. Sancti realem præsentiam representabat: analogiæ sat erat species externa.

AD V. *Ioann. 6.* loquitur de pane cœlesti, qui est *Vivus, Vita*: non detriticeo; ideo non opus erat mutatione; sed pro eodem supponit ista, *Ego, & Panis*: Atqui *Matth. 26.* demonstrat diversa per *Hoc, sc. species & Contentum.*

AD IV. Nihil annihilatur; substantia esse definit; accidentia manent.

AD VII. Vera omnia; sed hæc in signo, illa in Contento fiunt.

AD VIII. Contrariæ conditiones sunt in Christi Corpore, & in phantastico. Hoc enim videtur oculis esse, quod in se non est; at illud non videtur sensib⁹ esse, quod est; ideo potius per id refutantur i hæretici.

Neque Essentia accidētis est, (nisi naturaliter, iuxta Arist. At iuxta aliquos, nec naturaliter) inhærere subiecto actu, sed ordinari ad inhærentiam, ob existentiam eorum, à qua differt essentia, &c. Ordo autem accidentis ad substantiam est triplex: I. *Essentialis*; quia est ens imperfectum; ideo eius esse est inesse; quatenus respicit substantiam. 2. *Potentialis*; quia appetit inesse; & hæc proprietas est posterior illius essentiæ. 3. *Actualis* inhærentia, seu existentia. Vnde nulla est contradictio, suspendi accidentium naturam & proprietatem potentiæ diuinæ.

Q V Æ S T I O. LIV.

An Transubstantiatio sit novum commentum?

LVTHERVVS *lib. de Capt. Babyl. c. 1.* affirmat inuentum esse S. Thomæ, & Thomistarum; approbat ab Innocentio III. c. firmiter in Concilio Lateranensi.

MARTYR, *lib. contra Gardin.* Innocentium III. id excogitasse ait anno 1115. Græcos ab ea voce semper abhoruisse. CALVINVS *Inst. l. 4. c. 17. §. 13.* Tempore S. Bernardi nondum id orbi innotuisse. Kemnitius, *part. 2. Exam. Sess. 13. c. 4.* Tempore Lombardi nil certi de eo in Ecclesia constituisse ait, iam primum in Concilio Tridentino esse definitum.

AVTOR. I. Res Transubstantiationis ipsa inde à Christo manat, mansitque semper. I. *Ætate*, S. Instinus *apologia 2* ait cibum, quo pascimur, esse Carnem Christi. S. Irenæus *l. 4. c. 14.* *Constabit eum Panem, in quo gratiæ acta sunt, esse Corpus Domini.* II. *Ætate*. Tertull. *l. 4.* in Marcionem. *Panem Corpus s. um facit dicendo, Hoc est Corpus meum.* S. Cyprian *Panis discipulis datus non effigie, sed naturâ mutatus omnipotentia Verbi factus est Caro.* III. *Ætate*. Cyr. Hierosol. Ambr. Greg. Nyss &c. IV. *Ætate*. Chryl. Aug. Cyr. Alex. Euf. &c. V. *Ætate*. S. Remigi⁹, in *I Cor. 10.* VI. *Ætate*. S. Greg. VII. Beda, Damasc. VIII. Theophyl. Strabus, Alcuinus, &c. IX. *Ætate*. S. Fulbertus Carnot. Atque isti ante Berengarium floruerunt, docentque realiter Transubstantiationem.

X. *Ætate* contra Berengarium scripserunt idem Lanfrancus, Adelmānus, Hugo, Lingo, Guitmundus, Anselmus. XII. *Ætate*, Algerus, Petr. Cluniac Qui omnes ante Innocentium III. floruerunt.

II. Res Transubstantiationis definita subanathemate fuit in Conciliis ante 500. annos. I. In Concil Romano sub Nicolao II. anno 1060. abiurante ibi

Pp 3 Beren.

Berengario suam hæresin: teste Lanfranco, Guitmundo, Anselmo. 2. In Concil. Rom. II. sub Greg. VII. an. 1079. (teste Tho. V. Vald. 10. 2. de Sacram. c. 43.) Berengario relapso resipiscente.

3. In Conc. Lateran. Generali & porro etiam *Vox Transubst.* est usurpata sub Innoc. III. anno 1215. 4. In Conc. Ro. III. anno 1413. contra VVicleffum: Item in Constantiensi, anno 1414. Item in Conc. Florent. anno 1439. consentientibus in id Latinis & Græcis.

Vnde patent mendacia superius posita Sectariorum.

Q V Æ S T I O L V.

Vbiquitas stabilizat, an euertat Sacramentum Eucharistia?

LVTHERVVS, vt supra *quæst. 51. vult*, Corpus Domini per Vnionem ad Verbum, id assecutum esse, vt sit vbi & Verbum est, scilicet. Vbique. Consentient ei plures Lutherani, eo, vt ne in Sacramentarium incidant opinionem.

SVADENT istis; præter alia supra *par. 1. quæst. 25. & 26.* 1. Lutherus l. quod verba, *Hoc est Corpus meum* firmè rstant, Ex eo, quod Christus sedet ad Dextram Dei, sequitur euidenter, Corpus Christi in pane esse, etiam si hæc, *Hoc est Corpus meum*, nec dicta à Christo, nec scripta fuissent. Quare cum ex Vnione hypostatica Corpus Christi sit vbiq;ue, certè fuit etiam in pane; Symbola tamen sunt ad id instituta. 2. Opus verò est Eucharistia; quia licet Corpus Christi sit vbiq;ue, non tamen capi vbiq;ue posse, si duntaxat in re à Christo instituta in qua vult quærri, non vbiq;ue. Nam est etiam in laqueo; non tamen debeo idcirco interere collum. 3. Schmidelinus libro contra Spelingium. *Corpus Domini non est in Eucharistia extra usum; non intelligitur de presentia; sed de distributione; quia non distribuitur extra usum.*

AVTOR. Præsentia Corporis Christi in Eucharistia est vi Consecrationis; quam reiicientes Lutherani confugerunt ad Vbiquitatem chimericam; quæ refutatur istis. 1. Quia ea stante, Eucharistia non est Sacramentum. Nam

Sacramenta pendunt ex Institutione Christi, ritum & verba præcipientis: at qui Corporis Christi præsentia, iuxta istos, pendet ex eo, quod sedet ad dextram Dei: ex Vnione hypostatica; & non ex vi Consecrationis seu Institutionis: Ergo Vbiquitas euertit Sacramentum. 2. Quia ex Vbiquitate sequitur, Christum non posse manducari ore corporali, sed tantum spiritali energicòs; idque solùm à piis: Nam quod est vbiq;ue, moueri nequit aut transire aliò; vt Deus: ergo Cœna est superuacua, aut spiritalis manducatio Sacramentarium est astruenda: quam execrantur Lutherani. 3. Non opus foret adire templa communicandi gratia. &c. quia vbiq;ue adest, etiam ante dicta verba Institutionis: ergo frustra Cœna est. 4. Docent omnes Lutherani, Corpus Christi adesse solum in Vsu; non ante, non post eum: At si vbiq;ue est; adest etiam ante & post usum. 5. Quia fatentur Vbiquitæ se coactos inopiã rationum, confugere ad Vbiquitatem: ita Brentius *libr. Recognit.* ne cogatur admittere Consecrationem. 6. Illyric^{us} *lib. de mystica Cœna*, ait, oportet admittere Christi præsentiam in Ecclesia, vt sit Caput Ecclesiæ in terris Humanum; ne debeat admitti Papa.

DICO AD I. Ex hoc incidunt in symbolicam synaxin Sacramentarium; quippe Symbola sola pendere aiunt ex institutione Christi, quatenus significant Corpus Christi.

AD II. Quod vbiq;ue est, vbiq;ue capi potest: Quia implicat, vt habeam panem, & non habeam in eo Corpus Christi vbiq;ue præsens. Neque, vt ait Brentius, in Cœna habetur definitiuè ex instituto;

extra